

Pokyny k zdaňovaniu príjmov osobných asistentov za rok 2018

Osobná asistencia je príjmom z činností, ktoré nie sú živnosťou ani podnikaním podľa § 6 ods. 2 písm. b) zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov.

Na tento zákon sa odvolávajú všetky paragrafy uvedené v tomto materiáli.

Osobný asistent a daňové priznanie

Osobný asistent **nepodáva** daňové priznanie, ak všetky jeho zdaniteľné príjmy za rok 2018, nielen príjmy z osobnej asistencie, **nepresiahli sumu 1 915,01 €**

Kto podáva daňové priznanie

Podľa § 32 zákona o dani z príjmov je povinný podať daňové priznanie

- daňovník, ktorý dosiahol zdaniteľné príjmy **presahujúce sumu 1 915,01 €**,
- daňovník, ktorý príjmy **1 915,01 € nepresiahol**, ale vykazuje daňovú stratu
- daňovník, ktorý chce požiadať o vrátenie preddavkov dane z príjmu

Osobný asistent, ktorý podáva daňové priznanie, môže byť:

- osobný asistent, ktorý má **iba** príjem z osobnej asistencie,
- osobný asistent, ktorý má **aj** príjem zo zamestnania, príjmy na základe dohôd, príjem zo živnosti a pod.
- osobný asistent, ktorý poberá **aj** dávky dôchodkového poistenia ako predčasný starobný dôchodok, starobný dôchodok, invalidný dôchodok, výsluhový dôchodok a pod.

Osobný asistent môže podať iba jeden typ daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby, kde uvedie všetky svoje príjmy.

Osobní asistenti si podávajú daňové priznanie na tlačive **typu: FO typ B**. Daňové priznanie za rok 2018 sa bude podávať na **novom tlačive platnom pre rok 2018**. Použije sa tlačivo vydané MF SR pod č. MF/011700/2018-721. Tlačivo má 13 strán a 3 prílohy, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou daňového priznania a počítajú sa do počtu príloh, aj keď sa nevypĺňajú. Vyplňa sa ručne alebo v počítači, po vyplnení sa vytlačí alebo sa dá podať elektronicky, ak asistent spĺňa podmienky na elektronické podanie.

Daňové priznanie je potrebné podať **do 1. apríla 2019**. Lehotu na podanie je možné predĺžiť najviac o tri kalendárne mesiace a to do 1. júla 2019. V prípade, ak mal osobný asistent aj príjmy zo zahraničia, je možné túto lehotu predĺžiť až do konca septembra. Oznámenie o predĺžení lehoty na podanie daňového priznania je možné podať iba na predpísanom tlačive, ktoré je k dispozícii na internetovej stránke finančnej správy alebo na pobočke daňového úradu. Tiež je ho potrebné podať **do 1. apríla 2019**.

Daňové priznanie s prílohami možno podať elektronicky, osobne na pobočke daňového úradu alebo doporučené poštou na daňový úrad v mieste trvalého bydliska. Potvrdenie o podaní potvrdia iba pri osobnom podaní na daňovom úrade alebo ak podáte daňové priznanie elektronicky.

DÔLEŽITÉ INFORMÁCIE!

NOVINKA! Zaplatené úhrady súvisiace s kúpeľnou starostlivosťou

Od 1.1.2018 bola zavedená nová nezdaniteľná časť základu dane, ktorou sú preukázateľne zaplatené úhrady súvisiace s kúpeľnou starostlivosťou a s ňou spojenými službami. Daňovník si môže uplatniť úhrady najviac do výšky 50 € za rok. Túto položku môže uplatniť aj za manželku a dieťa, v úhrne najviac do výšky 50 € za rok, za každého z nich.

Táto nezdaniteľná časť základu dane sa uplatňuje prvýkrát tento rok za zdaňovacie obdobie 2018.

NOVINKA! Daňový bonus na zaplatené úroky z hypotéky

Je forma daňovej úľavy, ktorá priamo znižuje už vypočítanú daň. Vzťahuje sa iba na hypotekárny úver, pri ktorom sa uplatňuje štátny príspevok alebo štátny príspevok pre mladých. Týka sa to daňovníkov, ktorí neprekročili vek 35 rokov. Daňový bonus na zaplatené úroky sa môže uplatniť zo zmluvy o hypotekárnom úvere uzatvorenej od 1.1.2018.

Úľava je vo výške 50 % zo zaplatených úrokov v príslušnom zdaňovacom období, najviac však do výšky 400 € za rok. Banka je povinná na konci každého roku vystaviť klientovi potvrdenie o tom, v akej výške zaplatil úroky. Tento bonus sa môže uplatňovať počas piatich bezprostredne po sebe nasledujúcich rokov. Uplatňuje sa prvýkrát tento rok za zdaňovacie obdobie 2018.

SK NACE

V tlačive daňového priznania je údaj pre štatistické ukazovatele SK NACE - hlavná, prevažná činnosť v riadku 03 na strane č. 1 daňového priznania. Pre osobných asistentov bol pridelený kód 88.10.0 - Sociálna práca bez ubytovania. Tento údaj vyplňajú iba asistenti, ktorí osobnú asistenciu majú ako svoju hlavnú činnosť a zdroj príjmu.

Nezdaniteľná časť a daň

Nezdaniteľná časť základu dane na daňovníka je v tomto roku **3.830,02 €**.

Sadzba dane z príjmu pre fyzickú osobu je **19 %** (ak základ dane nepresiahne 35 268,06 €) alebo **25 %** (ak základ dane presiahne 35 268,06 €, okrem § 7). Vzniknutá daň na úhradu **sa zaokrúhli na eurocenty nadol**, t.j. na dve desatinné miesta nadol (v prospech daňovníka). Daň sa nevyrubí a neplatí, ak za celé zdaňovacie obdobie nepresiahne daň 17 €.

Nezabudnite vyplniť

V tlačive daňového priznania je **strana č. 17 - PRÍLOHA č. 3** venovaná aj príjmom z osobnej asistencie na účely sociálneho a zdravotného poistenia. Údaje sa len prepíšu zo strany č. 3 z tabuľky č.1, konkrétne z riadka č. 6. Na strane č. 16 na riadku 01 sa uvedú príjmy a výdavky a na riadku 02 a 06 kladný rozdiel medzi príjmami a výdavkami. Ak tento údaj nie je správne vyplnený alebo chýba úplne, poisťovne to vyhodnotia, že osobný asistent je podnikateľ a omylom mu vyrubia nedoplatok na poistnom.

Úhrada dane

Daň je povinné zaplatiť v lehote splatnosti na podanie daňového priznania (**do 1.4.2019**). Každému daňovníkovi je pridelené jeho vlastné číslo účtu – tzv. osobný účet daňovníka (OÚD). Číslo účtu sa skladá z predčíslia označujúceho druh dane (500208), OÚD a kódu Štátnej pokladnice (8180).

vzor: 500208–OUD/8180

Variabilný symbol pre zaplatenie dane z príjmu FO za rok 2018 je **1700992018**.

Na overenie alebo zistenie prideleného OUD použite službu na:

<https://www.financnasprava.sk/sk/elektronicke-sluzby/verejne-sluzby/overenie-prideleneho-oud>

Od 1.2.2014 sa číslo účtu daňovníka uvádza vo formáte medzinárodného bankového účtu – IBAN.

Keďže IBAN je tvorený z predčísła účtu a základného účtu daňovníka (OÚD), musí si ho osobný asistent vygenerovať sám cez portál finančnej správy.

Na prevod číslo účtu daňovníka do formátu IBAN použite validátor IBAN:

http://www.pokladnica.sk/_img/Documents/IBAN/IBAN_generator_validator.html

Všeobecné informácie pre daňovníka - osobného asistenta

Daňovník si môže základ dane znížiť o:

1. sumu **na daňovníka** (§ 11 - nezdaniteľné časti základu dane) zodpovedajúcu 19,2 násobku životného minima, ktorá za rok 2018 je vo výške **3.830,02 €** (riadok 73 daňového priznania); platí pre osoby, ktorých základ dane za rok je nižší alebo sa rovná sume 19 948 €;
2. sumu **na manžela/manželku** žijúcu s daňovníkom v jednej domácnosti, ak nemá vlastný príjem presahujúci sumu **3.830,02 €** (riadok 74 daňového priznania). Ak má vlastný príjem, ktorý nepresahuje **3.830,02 €**, nezdaniteľná časť základu dane je rozdiel medzi touto sumou a vlastným príjmom (§ 11 - nezdaniteľné časti základu dane). Do vlastného príjmu manželky (manžela) sa **započítava** akýkoľvek príjem, aj keď je od dane z príjmov oslobodený, **okrem** zamestnaneckej prémie, daňového bonusu, zvýšenia dôchodku pre bezvládnosť, štátne sociálne dávky a štipendium. Pričom vlastný príjem manželky (manžela) sa znižuje o zaplatené poistné a príspevky na zdravotné a sociálne poistenie, ktoré bola povinná platiť zo svojho príjmu;

Do vlastného príjmu manželky (manžela) **patria** okrem zdaniteľných príjmov napr. aj nemocenské dávky (napr. materské), dôchodkové dávky (napr. invalidný dôchodok), ďalej dávka v nezamestnanosti, *peňažný príspevok na opatrovanie*, dávka v hmotnej núdzi, rôzne ďalšie sociálne dávky a pod.

Musí ísť o manželku žijúcu s daňovníkom v domácnosti, ktorá spĺňa aspoň jednu z týchto podmienok:

- starala sa o vyživované maloleté dieťa žijúce s daňovníkom v domácnosti
 - v príslušnom zdaňovacom období poberala peňažný príspevok na opatrovanie
 - bola zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie
 - považuje sa za občana so zdravotným postihnutím
 - považuje sa za občana s ťažkým zdravotným postihnutím
3. preukázateľne zaplatené **príspevky na doplnkové dôchodkové sporenie**, najviac do výšky 180 € za rok (riadok 75 daňového priznania). Na to, aby mohla byť táto nezdaniteľná časť základu dane uplatnená, musia byť splnené zákonom stanovené podmienky podľa § 11 ods. 12 zákona, a to:

- a) príspevky na doplnkové dôchodkové sporenie podľa § 11 ods. 10 zákona zaplatil daňovník na základe účastníckej zmluvy uzatvorenej po 31. decembri 2013 alebo na základe zmeny účastníckej zmluvy, ktorej súčasťou je zrušenie dávkového plánu,
- b) daňovník nemá uzatvorenú inú účastnícku zmluvu podľa zákona o doplnkovom dôchodkovom sporení, ktorá nespĺňa podmienky uvedené v § 11 ods. 12 písm. a) zákona.
- paušálne výdavky** tvoria **60%** príjmu z osobnej asistencie, avšak maximálne do výšky 20.000 € ročne (§ 6 ods. 10), netreba ich nijako preukazovať. Uvádzajú sa na strane č. 3 v VI. Oddieli tabuľke č.1, konkrétne v riadku 6, stĺpec Výdavky (ak by si chcel osobný asistent uplatniť preukázateľné výdavky musel by ich vydokladovať). Táto informácia sa uvedie na strane č. 4 pod tabuľkou č. 1, kde sa krížikom vyznačí možnosť „Uplatňujem výdavky percentom z príjmov podľa § 6 ods. 10 zákona **pri príjmoch podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona**“.
 - preukázateľne zaplatené poistné z príjmov podľa § 6** (zdravotné a sociálne) - uvádzajú sa v tabuľkou č. 1 v VI. Oddieli na strane č. 4 (je potrebné uschovať si doklady o zaplatení),
 - zaplatené úhrady súvisiace s kúpeľnou starostlivosťou** - v r. 76, r. 76a a r. 76b sa uvádza suma preukázateľne zaplatených úhrad súvisiacich s kúpeľnou starostlivosťou a s ňou spojenými službami, najviac do výšky 50 € za zdaňovacie obdobie na každú jednu osobu, na ktorú sa uvedená nezdanieľná časť uplatňuje,
 - daňový bonus na zaplatené úroky z hypotéky** - ak daňovník uplatňuje daňový bonus na zaplatené úroky podľa § 33a zákona, daňovým bonusom je suma vo výške 50 % zo zaplatených úrokov, najviac však do výšky 400 € za rok. Uvádza sa v r. 112 suma pripadajúca na počet kalendárnych mesiacov, v ktorých vznikol nárok na jeho uplatnenie.
 - daňový bonus na dieťa** - týka sa iba daňovníkov, ktorí žijú v domácnosti s vyživovaným dieťaťom. Podmienkou uplatnenia daňového bonusu je, že daňovník musel dosiahnuť príjem aspoň vo výške 6-násobku minimálnej mzdy, čo je 2 880 €. Daňový bonus je zníženie vypočítanej dane o **258,72 €** (12 mesiacov) na jedno vyživované dieťa, môže si ho uplatniť len jeden z rodičov.
 - zamestnanecká prémie** – osobní asistenti **nemajú** nárok na túto prémie. Nárok na uplatnenie zamestnaneckej prémie majú iba zamestnanci v pracovnom pomere.

Špecifiká pri vyplňaní daňového priznania osobného asistenta

1. osobný asistent, ktorý nemá iný príjem:

- ak jeho príjem z osobnej asistencie presiahol sumu **1 915,01 €**, **musí si podať** daňové priznanie;
- **príjem z osobnej asistencie** vpíše do VI. Oddiela tabuľky č. 1, riadok č. 6, stĺpec Príjmy činnosti, ktoré nie sú živnosťou ani podnikaním, odporúčame priložiť kópiu dokladu o vyplatenej odmene za rok 2018 (napr. Čestné vyhlásenie k DP, ide o nepovinnú prílohu daňového priznania);
- v VI. Oddieli tabuľke č. 1, v riadku č. 6, stĺpec Výdavky sa uvedie **suma paušálnych výdavkov**, ktoré tvoria 60% z príjmu z osobnej asistencie avšak maximálne do výšky 20.000 € ročne (všeobecné informácie 4. bod);

- aj osobný asistent, ktorý mal príjem IBA z osobnej asistencie, si môže uplatniť daňový bonus (za podmienok uvedených vo všeobecných informáciách v 8. bode).
- 2. osobný asistent, ktorý má príjem aj zo zamestnania, príjmy na základe dohôd¹, príjem zo živnosti a pod.:**
- podáva si daňové priznanie **vždy**, pretože má **aspoň dva** druhy príjmov (podľa § 5 zo zamestnania príjem zo závislej činnosti, podľa § 6 z osobnej asistencie, živnosti, príjem na základe príkaznej zmluvy, zmluvy o dielo a pod.);
 - od zamestnávateľa si vyžiada **potvrdenie o zdaniteľných príjmoch za rok 2018**, kópia tohto dokladu tvorí prílohu daňového priznania;
 - výšku príjmu zo zamestnania (aj dohody) sa vpisuje do formulára daňového priznania do V. oddielu (riadok 38 a riadok 38a);
 - **príjem z osobnej asistencie** vpiše do VI. Oddiela tabuľky č. 1, riadok č. 6, stĺpec Príjmy činnosti, ktoré nie sú živnosťou ani podnikaním, odporúčame priložiť kópiu dokladu o vyplatenej odmene za rok 2018 (napr. Čestné vyhlásenie k DP, ide o nepovinnú prílohu daňového priznania);
 - v VI. Oddieli tabuľke č. 1, v riadku č. 6, stĺpec Výdavky sa uvedie **suma paušálnych výdavkov**, ktoré tvoria 60% z príjmu z osobnej asistencie avšak maximálne do výšky 20.000 € ročne (všeobecné informácie 4.bod);
 - osobný asistent si môže uplatniť daňový bonus (za podmienok uvedených vo všeobecných informáciách v 8. bode).
- 3. osobný asistent – predčasný starobný, starobný a výsluhový dôchodca:**
- predčasný starobný, starobný a výsluhový dôchodok nepodlieha dani z príjmu, čiže ten sa nezdaňuje;
 - ak príjem z osobnej asistencie **presiahol sumu 1 915,01 €**, podáva si daňové priznanie;
 - **príjem z osobnej asistencie** vpiše do VI. oddielu, riadok č. 6, stĺpec Príjmy činnosti, ktoré nie sú živnosťou ani podnikaním, odporúčame priložiť kópiu dokladu o vyplatenej odmene za rok 2018 (napr. Čestné vyhlásenie k DP, ide o nepovinnú prílohu daňového priznania);
 - v VI. oddieli, v riadku č. 6, stĺpec Výdavky sa uvedie **suma paušálnych výdavkov**, ktoré tvoria 60% z príjmu z osobnej asistencie avšak maximálne do výšky 20.000 € ročne (pozri všeobecné informácie 4.bod);
 - takýto osobný asistent **si nemôže základ dane znížiť o nezdaniteľnú časť** na daňovníka, ak mal dôchodok priznaný **pred 1.1.2018** alebo vyplatený **späťne** k 1.1.2018. Ak daňovník začal poberať dôchodok v priebehu roka 2018, môže si uplatniť celú časť nezdaniteľnej položky 3.830,02 €;
 - predčasný, starobný, výsluhový dôchodca si môže uplatniť nezdaniteľnú časť len v prípade nízkeho dôchodku a to **len rozdiel medzi** odpočítateľnou položkou, ktorá je **3.830,02 € a sumou dôchodkov** vyplatených v roku 2018 (napr. dôchodok vo výške 300 € poberaný od začiatku zdaňovacieho obdobia 300 x 12 mesiacov = 3600 €, 3.830,02 € - 3600 € = 230,02 €, suma 230,02 € je jeho nezdaniteľná časť)
 - poberateľ a invalidného dôchodku sa žiadne obmedzenie netýka, má nárok na celú výšku nezdaniteľnej časti na daňovníka

¹ Dohoda o vykonaní práce, Dohoda o pracovnej činnosti, Dohoda o brigádnickej práci študentov

Pripomíname:

Registračná povinnosť osobných asistentov

Zákon o správe daní a poplatkov určuje **osobným asistentom povinnosť zaregistrovať sa** u svojho správcu dane - podľa miesta trvalého bydliska. Do konca kalendárneho mesiaca po uplynutí mesiaca od podpisu zmluvy o výkone osobnej asistencie je povinný vyplniť tlačivo, ktoré sa volá Prihláška k registrácii daňovníka FO. Osobní asistenti nie sú povinní elektronicky komunikovať s daňovým úradom, keďže nie sú podnikatelia.

Daňový úrad prideli zaregistrovanému daňovníkovi **daňové identifikačné číslo** a o vykonanej registrácii vydá osvedčenie. Registrácia sa dá absolvovať aj písomnou formou, stačí poštou poslať vyplnené tlačivo spolu s kópiou zmluvy o výkone osobnej asistencie.

Za nesplnenie tejto podmienky môže daňový úrad od asistentov požadovať zaplatenie pokuty.

Nezabudnite na túto skutočnosť upozorňovať svojich osobných asistentov pri podpise zmluvy!!

Oznamovacia povinnosť

Ak dôjde k zmenám skutočností oznámených pri registrácii (napr. zmena priezviska, titulu, trvalého pobytu) alebo ak Vám zanikne daňová povinnosť, ste povinný tieto skutočnosti oznámiť správcovi dane do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po uplynutí mesiaca, v ktorom tieto zmeny nastali.

Zrušenie registrácie

Ak nastali skutočnosti, ktoré majú za následok zrušenie registrácie (ukončenie vykonávania činnosti OA), ste povinný požiadať o zrušenie registrácie do 30 dní odo dňa, keď nastali zmeny a vrátiť správcovi dane osvedčenie o registrácii (kartičku DIČ) do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia o zrušení registrácie.

Tento materiál bol vypracovaný ako pomôcka pri vyplňaní daňového priznania za rok 2018. Obsahuje základné informácie a najčastejšie riešené problémy k zdaňovaniu príjmov osobných asistentov. Nie sú v ňom zahrnuté všetky prípady, s ktorými sa osobný asistent pri vyplňaní daňového priznania môže stretnúť, preto odporúčame v prípade akýchkoľvek nejasností a otázok obrátiť sa na nás.

Organizácia muskulárnych dystrofiíkov v SR
Agentúra osobnej asistencie Bratislava
Vrútocká 8
821 04 Bratislava
tel. 02/43 41 16 86, 43 41 04 74
mobil: 0948/04 66 73
agenturaba@osobnaasistencia.sk
www.osobnaasistencia.sk

Vypracovala: Mgr. Alena Hradňanská

